

Viljar on vuoden hevonen

TEKSTI JA KUVAT: JOHANNA VIITANEN

Hevoset ja ratsastus -lehden lukijäänestyksen vuoden 2004 hevonen on islanninhevosori Viljar frá Skardi. Kisa oli harvinaisen tiukka, sillä valjakkotamma Artemis jäi vain yhden äänen Viljarista.

Viime vuosikymmenen lopulla islanninhevosratsastaja Liisa Hildén kilpaili askellajiluokissa vauhdikkaalla Raggi-ruunalla ja etsi Islannista jalostus- ja kilpahevosta, joka täydentäisi Suomen oritarjontaa.

- Halusin painottaa luonnostaan selkeitä askellajeja, vahvoja jalkoja ja

hyvää luonnetta, koska näitä tulevat harraste- ja käyttöhevoset selvästi tarvitsevat. Valmentamalla opitut taidot eivät periydy, mutta luonnostaan puhtaat ja toisistaan selvästi erottuvat askellajit periytyvät, Liisa toteaa.

Kriteereihin sopi siitosmatadori Ófeigur frá Flugumýrin poika Viljar frá Skardi. Hallakko ori nähtiin Suomessa ensi kertaa jalostusnäyttelyssä keväällä 2000. Debyytti jäi monille mieleen, sillä ori sai ratsastusominaisuuksistaan korkeimmat koskaan Suomessa jaetut pisteet 8,43.

Sittenmin Liisasta ja Viljarista on tullut tuttu näky askellajikilpailuissa ja näyttelyissä. Kilpailuissa "Vili" on häikäissyt erityisesti töltti T2 -lajissa, jossa ratsukko esittää tölttiä eri tempoissa ja vapain ohjin. Laji vaatii vahvaa tölttitaitumusta ja hyvää ratsastettavuutta, jotta tahti ja muoto säilyvät ilman ohjastuntumaa.

Vili ja Liisa keräsivät neljässä vuodessa kahdeksan islanninhevosten mestaruutta, kolme hopeaa, yhden pronssin ja passin Suomen ennä-

tyksen. Töltti vapain ohjin sujui niin, että Liisa sai vaihtaa T2-luokkiin erityispitkät ohjat. PM-radalta Norjasta pari sai lajista hopeamitalin ja PM-kotikisoista Ypäjäältä pronssia.

PM-mitaleille myös lainakuskin kanssa

Viljar kiersi ratoja Liisan kanssa vuoteen 2003, kunnes viime kaudella satulaan kiipesi junioriratsastaja Katie Brumpton.

- Valmennukset ja kilpailut kävivät kalliiksi, kun olin reissussa aina talliyhtymäni sesonkiaikaan, Liisa kertoo.

- Lainasin Viljarin Katille luottavaisiin mielin. Olin varma, että pitkän linjan hevospereheessä sitä hoidettaisiin ja valmennettaisiin hyvin.

Katien ja Viljarin yhteispeli alkoi saumattomasti, ja vain muutaman viikon harjoittelu toi kotimaan mestaruuden juniorien tyylipassissa, viisikäynnissä ja T2:ssa. PM-kilpailuissa ratsukko oli suomalaisjoukkueen

paras, tuloksena yksi PM-kulta ja kaksi hopeaa.

Rauman kupeessa talliaan pyörittävä omistaja on viimeksi nähnyt oriinsa HIHS-näytöksessä lokakuussa. Viljar majoilee vuoroin Brumptonien kotitalilla Karkkilassa, vuoroin Kuumen tilalla Jokioissa, missä islanninhevosten maajoukkue valmentautuu.

Katien ja Viljarin yhteistyö jatkuu tulevana MM-vuotena toiveikain mielin. Tulevat vuodet ovat sen sijaan vielä epävarmoja, sillä Viljar on myynnissä. Menestynyttä ensimmäisen palkinnon oritta ei kuitenkaan myydä hetkessä:

- Tämäntasoiselle ja -hintaishelle hevoselle tuskin löytyy ostajaa Suomesta, Liisa huomauttaa.

- Saatan tietenkin itsekkin palata radoille, jos löydän hyvän työntekijän huolehtimaan tallista kisa- ja valmennuspäivinä.

Lempeä monikäyttöori

Viljarin tavaramerkkeihin kuuluu luonnollisen töltn ja nopean passin lisäksi erityisen lempeä ja yhteistyöhaluinen luonne.

- Se on todellinen monikäyttöhevon, Liisa toteaa.

- Siltä sujuvat kärryhommat, hiihtoratsastus ja talutusratsastukset. Voin laittaa sen selkään yhtä hyvin alle kouluikäisen poikani kuin ekaa kertaa ratsastavan asiakkaan. Se seisoo satuloitavana kylki kyljessä muiden hevosten kanssa, eikä mistään huomaa, että se on ori.

- Silti se on täynnä räjähtävää voimaa heti, kun itse kiipeän selkään.

Monikäyttöratsu työskentelee myös siitosoriina, ja sen BLUP-indeksi eli jalostusarvonnuste on Suomessa astuvien islanninhevosoriiden korkein. Ennusteen toteutumista jälkeläisissä on vielä odotettava, sillä vanhimmat varsat alkavat olla vasta ratsutusiässä.

- Varsat vaikuttavat isänsä lailla selväpäisiltä ja askellajeiltaan selkeiltä. Liikkeet ja yleisilme riippuvat tietysti paljon emästään, Liisa kertoo.

Astutukset eivät ole vaikeuttaneet ratsastusta, vaikka islanninhevosten lyhyt kilpailukausi osuu Suomessa parhaaseen astutusaikaan.

- Parhaimmillaan ne ovat antaneet jopa lisää potkua ratsastukseen, kun Vilistä on tullut tammojen ansiosta entistä eloisampi ja terävämpi.

- Tammojen astuminen laiturilla kisojen välillä sopii Vilille, koska sitä ei voi ratsastaa paljon. Se toimii parhaiten, kun valmennan sitä täydellä teholla kolmisen kertaa viikossa reilun vartin. On kestänyt vuosia ymmärtää, miten vähän sitä voi valmentaa, jotta sen mieli pysyy hyvänä.

- Passin Suomen ennätys syntyi samana kesänä, kun Vili oli laiduntanut muualla tammojen kanssa pari kuukautta eikä sitä käytännössä ollut valmennettu ollenkaan, Liisa nauraa. •